

Návod na pěstování broskvoní a nektarinek

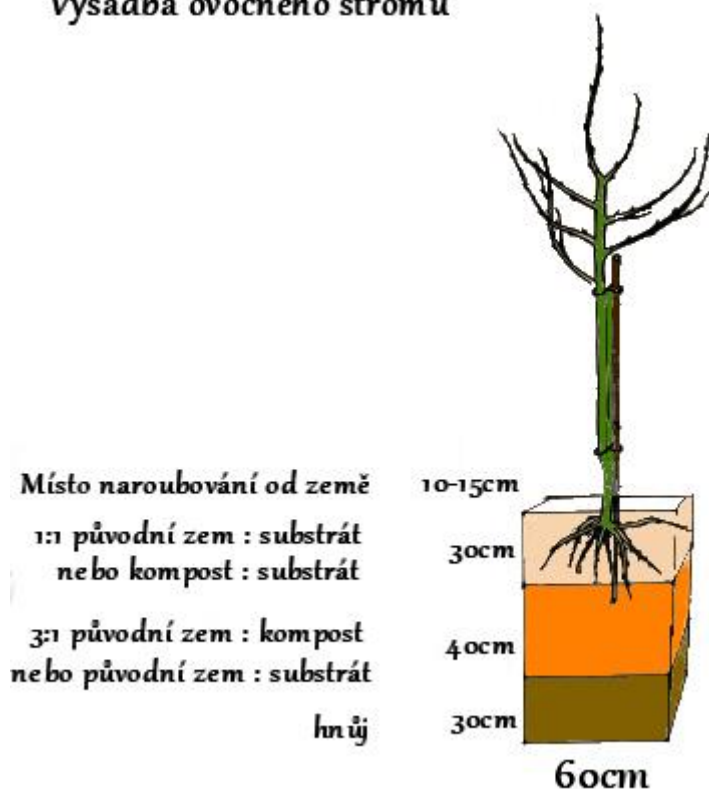
Jedná se o poměrně krátkověké stromy (15-20let), dosahující max. výšky 5 m (dle zvolené podnože), které jsou původem z Číny. V naší republice se nejčastěji pěstují ve formě zákrsku, či čtvrtkmene - jedině tak je zajištěn dostatečný přísun světla do všech partií koruny. Broskvoně jsou poměrně náchylné na teplo a celkové půdní podmínky a tak při výběru budoucího stanoviště se snažíme brát na zřetel následující:

Výsadba a substrát:

Pro broskvoně vybereme slunné, dostatečně otevřené stanoviště, nejlépe v nadmořské výšce do 250 m.n.m., orientované na jih a zároveň chráněné proti severním větrům. Půda by měla být sušší, humózní, vápenatá a živná, s pH 6,5-8, středně těžká až písčito-hlinitá. Broskvoně lze pěstovat i ve vyšších polohách (nad 450 m.n.m.), zde je ale opravdu nutný správný výběr stanoviště. Čtvrtkmeny a zákrsky vysazujeme nejčastěji do sponu 5x3-4m.

Před zasazením stromu je potřeba odstranit odumřelé kořeny stromku a namočíme jej do vody (dvě hodiny by měly být postačující, delší doba nevádí). Při jarní výsadbě provedeme základní řez (viz. odstavec Řez), při podzimní výsadbě ponecháme řez až na jaro. Většina mladých stromků potřebuje v prvních letech života patřičnou oporu (některé po celý život). Připravíme si proto kůl, který zatlučeme do již vyhloubené jámy. Poté svisle vložíme dřevinu a přihazujeme zeminu. Aby se půda dobře dostala i pod kořeny, stromek nadzvedneme a lehce s ním zatřeseme. Poté dohážeme, ušlapeme, a nakonec připevníme strom ke kůlu. Nezapomeneme důkladně prolít zhruba 15 litry vody. Po vsáknutí můžeme ještě místo výsadby zamulčovat kůrou či listím.

Výsadba ovocného stromu

Hnojení:

Velmi důležité je hnojení po dokvětu, aby jsme podpořili velikost a kvalitu plodů. Doplnujeme základní živiny, především draslík a dusík (dusíku méně). Lze přihnojovat i vyzrálým hnojem, ale chce to již určité zkušenosti (k tříletému stromu cca 10kg hnoje, k pětiletému 20kg atd.). V současné době lze sehnat již speciální hnojiva určená přímo pro broskvoně, která nám celou práci usnadní. Vstřebávání živin lze také podpořit postřikem listů roztokem lignohumátu (ten lze využít i na další stromy, či zeleninu).

Zálivka:

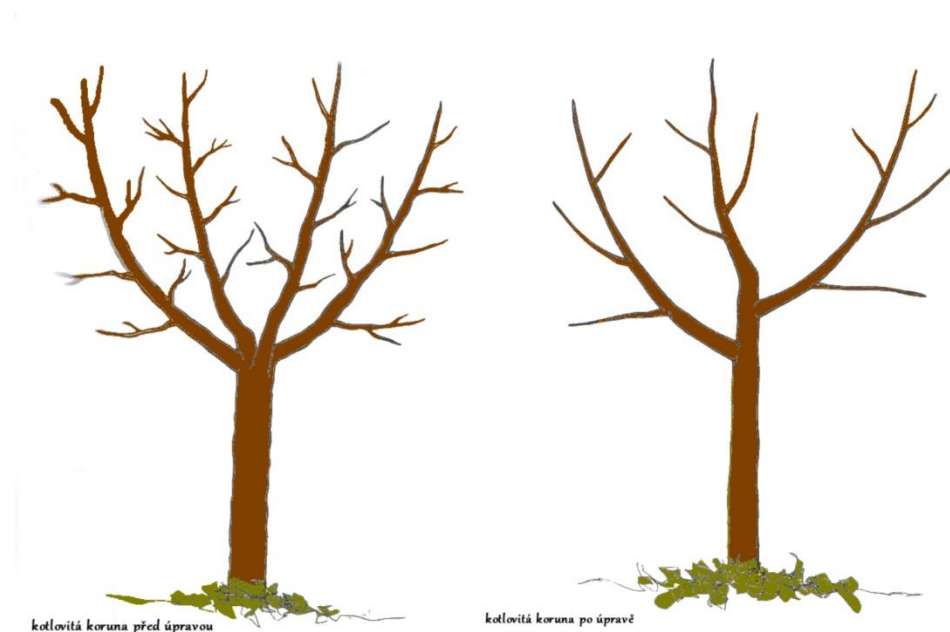
Největší nároky na vodu mají broskvoně hlavně v květnu a v červnu, a poté cca 3 týdny před sklizní. Dáváme si pozor, aby se voda dobře vstřebávala a strom tak nestál ve vodě.

Řez:

Broskvoně i nektarinky jsou poměrně bujně rostoucí menší stromy s typickým keřovitým růstem koruny. Plodné pupeny se objevují již na jednoletých výhoncích. Tyto pupeny se tvoří

natolik intenzivně, že cílem řezu je nejen tvarování a prosvětlování korunky, ale i redukce násady. Nejvhodnějším tvarem koruny pro pěstování broskvoní je tzv. *kotlovitá koruna*. Tomuto tvaru patří následující popis:

Řez před/po výsadbě: na stromku vybereme 4-5 vhodně ostavených výhonů s dostatečným úhlem odklonu od střední osy, ze kterých poté zapěstujeme hlavní větve. Případný terminál či konkurenční výhon, nebo výhony s ostrým úhlem odstraníme. Vybrané výhony by měly být dostatečně silné pro zapěstování kvalitní koruny. Všechny výhony hluboce seřízíme na 2-3 naražené pupeny, a to vždy na pupen směřující ven z koruny.

Řez ve druhém a čtvrtém roce: opět provedeme zkrácení prodlužujících se hlavních větví o 1/3-2/3 a to sesazením (seříznutím) na nižší otevírající se výhon, ideálně tak, aby v následujícím roce došlo řezem ke sjednocení délky hlavních větví. Odstraníme výhony rostoucí směrem dovnitř a výhony křížící hlavní větve. Koncem srpna nebo začátkem září je vhodné provést další zkrácení přibližně o 1/2 délky nového přírůstku.

Řez v dalších letech: zaměřujeme se na redukci a probírku plodných výhonů a prosvětlování vnitřních partií koruny. Nejvhodnějším obdobím pro tento řez je jaro, nejlépe v období rašení pupenů až do rozkvětu. Zimní období je pro řez zcela nevhodné z důvodu špatného hojení řezných ran.

U všech řezů nezapomeneme ošetřit řezné rány štěpařským voskem.

Podnože broskvoní a nektarinek:

mandžurská - semenáč slabšího vzrůstu s vysokou odolností mrazu. Podnož vhodná pro zákrsek nebo čtvrtkmen.

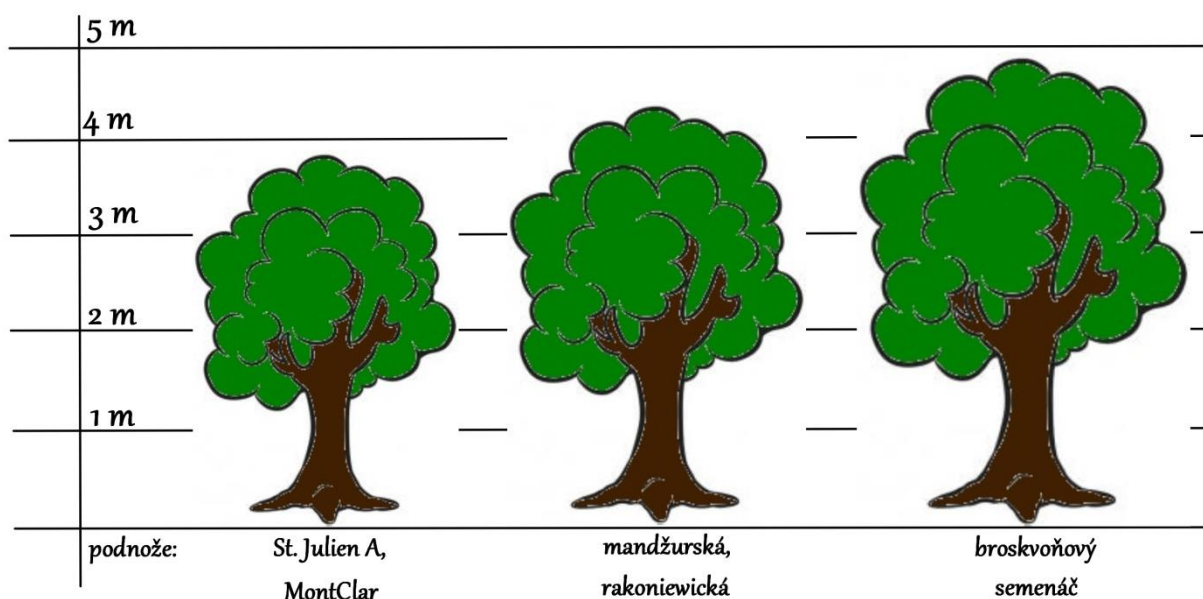
St.Julien A - slaběji vzrůstná, do těžších půd.

Adesoto - další ze slaběji vzrůstných podnoží, s velkou násadou plodů, přizpůsobí se jakémukoliv typu půd.

Montclar - typ semenáče, snáší vápenitou půdu.

broskvoňový semenáč - základní podnož, není vhodná do vápenatých půd, naopak prosperuje ve středně těžkých; roste poněkud silněji.

rakoniewická - typ semenáče, roste silněji, odolná proti kadeřavosti.

Ochrana rostlin na zimu:

Broskvoňe jsou poměrně náchylné na vymrzání, i přesto dokážou krátkodobě snést mrazíky až -25°C . Lépe je však na chladnější počasí připravit obalením rákosem, jutovinou, či potřením kmene a hlavních větví vápenným mlékem (20% roztok hašeného vápna a vody).

Choroby a škůdci:

Tak jako u ostatních ovocných dřevin, i broskvoně a nektarinky trpí řadou chorob, typickou z nich j např. *kadeřavost broskvoně*, kdy se na listech objevují nejprve žluto-zelené, později červené, vypouklé puchýře, které se zvětšují, a tím deformují celý list. Ty potom zasychají a opadávají. Jako prevenci využijeme na podzim fungicidy s hydroxidem měďnatým, jako je Champion, Kocide ad. Pakliže větvičky vašeho stromu vypadají jako spálené, listy sesychají, ale neopadávají, a květy jsou jako po sežhnutí mrazem, pravděpodobně máte co dočinění s *moniliovým úžehem*. Preventivně strom ošetřujeme na počátku kvetení a po dokvětu, obzvlášť je-li jaro chladné a deštivé. Kadeření a žloutnutí listů a jejich následný opad způsobují i *mšice broskvoňové*. Zároveň jsou přenašečem dalších virových chorob. Vhodné je se začít bránit již v zimě a poté na jaře postřiky na savé škůdce.